

Kreativ myretue på lakfabrikken

NYE BYRUM. Gamle fabrikker og industriområder er flere steder i København omdannet til kreative samlingssteder - blandt andet den gamle lakfabrik på Prags Boulevard 43, hvor det kreative arbejdsfællesskab PB43 holder til.

AF HANNE BJØRTON
hab@minby.dk

140 ÅR: Arkitekter har værksteder med kunstnere som nabo. Og med cirkusartister, Prags Have, en pibemager, møbelsnedkere, Arnes Dækservice, musikere, keramikere, et pladeselskab, dokumentarister, fotografer.

Hele molevitten og lidt til er samlet på adressen Prags Boulevard 43, der fra starten af 1900-tallet og indtil 2006 husede en maling- og lakfabrik.

Ældre luftfoto af Sadolins fabrikker, der hænger på væggen på et af værkstederne hos PB43. Lakfabrikken på Prags Boulevard 43 er i øverste højre hjørne af det gamle luftfoto. Foto fra værkstedet: Michael Paldan.

Men så flyttede produktionen til udlandet, og fabrikken stod tom i cirka fire år, indtil organisationen Givrum.nu tog kontakt til grundejeren Akzo Nobel.

Givrum.nu har gjort det til sit speciale at opspore tomme bygninger og arbejde for, at bygningerne gør nytte i en brugerretvet byudvikling.

Efter forhandlinger med Akzo Nobel blev der indgået en aftale om, at Prags Boulevard 43 blev stillet gratis til rådighed frem til og med 2012. Det eneste Givrum.nu skulle betale var skatter, vedligeholdelse af ejendommen og forbrug af el og vand.

30-35 projektmagere, kunstnere og iværksættere kom til det første informationsmøde om dette nye, kreative laboratorium.

Fabrikken var meget nedslidt, der

var ikke indlagt vand, der var ingen brugbare toiletter og ingen varme, så megen tid er gået med at istandsætte lokalene, for en stor del for brugerens egen regning, før de overhovedet kunne tages i brug.

I 2012 blev andelselskabet PB43 Amba dannet, Givrum.nu overdrog ansvaret til det nye selskab, som selv forhandlede en ny kontrakt på plads med Akzo Nobel til og med 2016, men med 12 måneders opsigelse.

Faktisk sagde Akzo Nobel sine lejere op i marts. PB43 forsøger lige nu at overtale ejeren til at lade arbejdsfællesskabet overtage ejendommen.

I dag har 140-150 mennesker deres gang på Prags Boulevard. Amager Bladet var på besøg en torsdag i juni og mødte en række af lejerne.

LÆS VIDERE SIDE 68

Udgangspunktet for en del af Julie Bitsch' værker er velgnsket tyggegummi. Det er råstoffet til de to hjerner til højre og venstre og den imponerende hvide penis. Foto: Michael Paldan.

Mødet med andre faggrupper

AF HANNE BJØRTON
hab@minby.dk

140 ÅR: Tyggegummi har en væsentlig plads i Julie Bitsch' værker.

»Jeg tyggede rigtig meget tyggegummi på et tidspunkt, og så placerede jeg de afgnaskede tyggegummiklumper ovenpå hinanden, så det kom til at ligne fallos'er og hjerner. Til sidst begyndte jeg at anvende det aktivt i mine værker,« fortæller den 34-årige billedkunstner.

Hun har haft et værksted hos PB43 i tre et halvt år, og så driver hun sammen med Erik Duckert desuden udstillingsrummet BE-TON Art Space, også hos PB43.

»Det er et fantastisk sted her, vi er individuelle virksomheder i en bredere forening. Vi har et fælles mål og en fælles profil. Man møder andre faggrupper, alternativet ville være at have atelier sammen med en anden fra Akademiet - det er selvfølgelig også fedt, men man

Julie Bitsch, 34 år. Foto: Michael Paldan.

kan godt komme til at lukke sig lidt om sig selv,« siger Julie Bitsch, der har svært ved at komme i tanker om ulemper ved at være i PB43.

»Der er nogle, som synes her er koldt om vinteren, men jeg tager bare flyverdragt på - jeg kan godt lide kulden.

Vi har haft lidt udfordringer med lokale børn og unge - jeg har prøvet at involvere nogen praktisk i arbejdet med en tyggegummiskulptur, men det var ikke så nemt - der skulle nok have været en pædagog med.

Men det er en detalje - jeg er ret glad for at være her,

og jeg kan godt lide området med boliger i en ende og industri i den anden. Jeg har haft værksted på chokoladefabrikken (Prags Boulevard 49, red.) i seks år, da jeg gik på Kunstakademiet og lavede undergrundsarrangementer, så jeg føler lidt, at jeg er kommet hjem.«

Befriende upolitisk sted

AF HANNE BJØRTON
hab@minby.dk

140 ÅR: Anton Bech Jørgensen og Henrique Hinnerfeldt er to af de ni personer, som står bag FUKK, Forenede Uafhængige Københavnske Kunstnere.

FUKK er et arbejdsfællesskab, der både producerer udstillinger og værker men også rummer et undervisningselement struktureret af medlemmerne selv. FUKK holder desuden seminarer under titlen Problema.

I halvandet år har de delt lokaler med KO-OP - et fællesskab for nye, kulturelle tiltag - på Prags Boulevard 43.

»Det er let at få ting til at ske, der er enormt meget liv herude. Man skal bare gå ned og ryge en cigaret, så har man mødt fire, der kan hjælpe en med noget,« siger Anton Bech Jørgensen.

»Det er en stor fordel, at her er billig husleje - vi tjener jo ikke nogen penge, og det gør så, at vi kan lave flere ting. Og man får et ret

stort netværk forærende, hvis man investerer sig selv i det. Hvis man sammenligner PB43 med steder som Christiania og Ungdomshuset, så er det befriende, at der ikke er proppet noget politisk ind her. Det er ikke forbudt at tjene penge hos PB43 - her ser man det mere som en fordel,« siger Henrique Hinnerfeldt.

Anton Bech Jørgensen (tv.), 25 år og Henrique Hinnerfeldt, 29 år er en del af FUKK - Forenede Uafhængige Københavnske Kunstnere - der holder til hos PB43. Foto: Michael Paldan.

Et værk fra FUKK. En slags medlemsblad på gennemsigtigt papir. Deltagerne har hver især fotograferet, og så må de øvrige deltagere gennem en måned manipulere og redigere i hinandens fotos, så de bliver nærmest ukendelige for fotografen selv. »Normalt sender man et medlemsblad ud sammen med et girokort, men vi gjorde nærmest det modsatte - vi vedlagde et afslag fra Statens Kunstfond,« fortæller Anton Bech Jørgensen. Foto: Michael Paldan.

Sigurd Elling (th) og Petter Brandberg har værksted hos PB43, men arbejder på en flok kæmpemåger på kajen foran Experimentarium City på Papirøen. Foto: Michael Paldan.

Masser af sparringspartnere

AF HANNE BJØRTON
hab@minby.dk

140 ÅR: De to arkitekter Petter Brandberg og Sigurd Elling danner til sammen Woodcouture og har haft værksted hos PB43 siden 2010.

»Det første år var jeg praktisk gris og lagde strøm og vand ind,« fortæller Sigurd.

»Vi havde ikke noget gulv!« pointerer Petter.

Før havde de to arkitekter et lille værksted i Hannovergade.

»Dengang var det meget hobbybetonet, men i kraft af PB43 og den lave husleje er det nu vores hovedbeskæftigelse. Hvis det ikke var for PB43 ville sådan nogle som os enten være i et værksted i en baggård eller i et kontorfællesskab med andre arkitekter, og så lavede vi noget helt andet, end vi gør nu. PB43 har en masse blandede aktører, det er et stort netværk, hvor man bidrager til alle, man omgås. Der er masser af sparringspartnere,« siger Sigurd.

»Jeg elsker at være på PB43, jeg bruger det nærmest som kolonihavehus. Der er bygget sandkasse og legestativ, og vi hænger tit ud der i weekenden, der sker altid noget: Måske øver cirkusfolkene udenfor, eller også er der et band, der øver,« siger Petter.

»Min datter vil hellere med på arbejde end i sin institution, og det er ikke fordi hun ikke kan lide sin institution,« siger Sigurd.

Der kun kan få øje på et lille minus ved PB43:

»Vi har haft lidt problemer med områdets rødder, vi bruger utroligt meget tid på at være socialpædagoger - det er lidt tungt.«

Vi møder i øvrigt de to arkitekter på Papirøen foran Experimentarium City, hvor de er ved samle en flok kæmpemåger - svartbage - i træ, der skal sidde på molen som skulpturer.

»Før man kunne se, at det var måger, kom der mange og spurgte. Faktisk kommer mange af børnene, der skal i Experimentarium, og stiller to-tre spørgsmål hver. Der er lige så mange spørgsmål, som der er skruer i svartbagerne,« griner Sigurd Elling.

Petter Brandberg.
Foto: Michael Paldan

Sigurd Elling.
Foto: Michael Paldan.

Gode råd er lige i nærheden

AF HANNE BJØRTON
hab@minby.dk

140 ÅR: Det lille røde skur på pladsen hos PB43 bærer et skilt med navnet 'Marie', som stammer fra Per Henrik Kæseler's morfars båd i Hvide Sande.

»Der er noget nostalgi over mig,« siger den 48-årige pipe-mager, der har haft sit hjemmbyggede skur med pipeværksted hos PB43 siden sommeren 2012.

»Jeg hørte om stedet via Woodcouture - Sigurd er fætter til min kæreste. Jeg var udsat for noget nabochikane og var nødt til at flytte, og så talte jeg med koordinatoren her hos PB43, og der var plads til mig. Skuret kunne godt flyttes på en lastvogn, og så kom den herud og stå,« fortæller Per Henrik Kæseler, der kalder sin lille virksomhed for PK Piber.

Selv stammer han også fra Hvide Sande, men det er 12 år siden, han flyttede over bælteerne. Og han er glad for miljøet hos PB43.

»Den helt store fordel er, at hvis du har et problem, går du bare hen og spørger nogle af de andre her - jeg er økonom af uddannelse og autodidakt pipe-mager, så ind imellem har jeg brug for et råd.

Og så er der masser af dejligt liv herude om sommeren. Jeg kan godt lide, at man prøver den model af med en masse små enheder, der ikke kan bære selv, men i fællesskab kan vi godt få det til at hænge sammen,« siger Per Henrik.

Det tager ham mellem 15 og 25 timer at lave en pipe.

»Fordi jeg laver det i hånden. De fleste vil dreje så meget af piben som muligt, men det er ikke det, jeg brænder for. Nogle producerer måske 200-300 helt ens piber, men det bliver mine ikke, de kan ligne hinanden, endda til forveksling, men ens er de ikke.

Det er ikke noget jeg kan leve af, det her er en hobby. Jeg er her et par gange om ugen, alt efter hvordan det passer. Og der er ikke noget, der haster, men nogle gange bliver jeg her til langt ud på eftermiddagen og aftenen og arbejder.«

Per Henrik Kæseler, 48 år i sit lille værksted

Piben her mangler en hel del slibning og polering, for Per Henrik Kæseler er tilfreds med den. Foto: Michael Paldan.